

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

unesco.se

Svenska Uneskorådet
Swedish National
Commission for UNESCO

2019-05-08

Komm2019/00364/U 2012:01

Till
Stadsbyggnadskontoret
Bygglovavdelningen, Södermalm
mellersta och östra söderort
Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm

Remissvar för ärende Bygglöv – Skarpnäck 1:1, dnr 2019-05295

Sverige ratificerade Unescos konvention om skydd för världens kultur- och naturarv (världsarvskonventionen) 1985. Sverige har därmed ett internationellt åtagande att skydda och förvalta världsarven i Sverige som inskrivits på Unescos världsarvslista.

Skogskyrkogården fick status som världsarv 1994 eftersom den är ett unikt och framstående exempel på hur arkitektur och ett formgivet kulturlandskap sammansmälts till en kyrkogård. Sverige som statspart till världsarvskonventionen ska därför för all framtid bevara Skogskyrkogårdens särskilt stora universella värde (Outstanding Universal Value). Unescos universella värdebeskrivning (Statement of Outstanding Universal Value) för Skogskyrkogården bifogas.

Värdebeskrivningen består av de världsarvskriterier som Skogskyrkogården inskrivits för samt tre pelare: i) integritet ii) autenticitet och iii) skydds- och förvaltningskrav. Skogskyrkogården har ännu ingen buffertzona trots att det framförts som en åtgärd under pelare iii) för att kunna bevara kyrkogårdens särskilt stora universella värde. Som möjliga hot mot de unika värdena framförs bland annat expansion av staden Stockholm och exploatering i närheten av kyrkogården. Även i Skogskyrkogårdens förvaltningsplan från 2015 listas möjliga hot mot världsarvet och ”visuella intrång utifrån ny stadsbebyggelse” kommer först på listan.

Världsarv är skyddade genom befintlig svensk lagstiftning och Skogskyrkogården är skyddad som riksintresse enligt 3 kap 6§ miljöbalken. Riksintressegränsen är kyrkogårdsmuren, men gränsen är inte definitiv för skyddet, åtgärder utanför riksintressegränsen kan också skada upplevelsen och förståelsen av riksintressets värden och måste alltså studeras.

Enligt de bilder och ritningar som bifogats remissen framgår att de planerade modulhusen kommer att byggas tätt inpå kyrkogårdsmuren samt att de kommer gå högt över muren och synas mycket tydligt inifrån världsarvet. Det är alltså fråga om ett omfattande visuellt intrång.

Svenska Unescorådet vill påminna om det informationskrav som åliggs Sverige enligt världsarvskonventionen angående ärenden som kan hota ett världsarvs särskilt stora universella värde. Svenska Unescorådet anser att Sverige ska informera Unesco innan ett bygglov beviljas samt invänta Unescos rekommendationer i frågan. Om inte detta sker riskerar Sverige att få internationell kritik från Unesco och Unescos världsarvskommittén. Om Skogskyrkogårdens särskilt stora universella värde bedöms ha skadats kan statusen som världsarv dras in av Unescos världsarvskommitté.